

Prof. MUDr. Luboš Petruželka, CSc.

Vzpomínám na svá studia, tehdy nám přednášely osobnosti jako prof. Vondráček, prof. Herles, prof. Sekla a prof. Hepner. Zkoušeli mě prof. Henner, prof. Bednář, prof. John a další. Spojovali jsme si je nejen s mimořádnými znalostmi oboru, ale i s rozsáhlým obecným přehledem v historii, kultuře a umění. A především s jejich velkou empatií a lidským přístupem ke každému pacientovi. Dnes se situace velmi změnila. Hodnocení se týká především celých pracovních týmů. Atomizace medicíny často jedinci nedovolí věnovat se více nesouvisejícím oborům. Přesto pojem osobnosti v lékařském prostředí nijak nezapadl a je základem dalšího nezadržitelného pokroku.

Prof. MUDr. Luboš Petruželka, CSc., letos dosáhl významného životního jubilea. Navzdory svému věku je plně aktivní po všech stránkách, které lékařství přináší. Můžeme ho bez zaváhání řadit mezi osobnosti současné onkologie.

Nikdo netušil, že se z běžného gymnazisty a řadového studenta medicíny stane tak výrazná postava naší onkologie. Znáám ho prakticky od jeho promoce na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy, po níž v roce 1976 nastoupil jako sekundární lékař na Onkologickou kliniku 1. LF UK a VFN v Praze. Každý ho tehdy vnímal jako nadějněho mladého muže, všude s tenisovou raketou pod levou paží a s množstvím dalších sportovních aktivit, ve kterých vynikal především svou houževnatostí. Zdravou soutěživost jako by měl v sobě přímo zakódovanou. S jeho osobností se pomalu začala seznamovat i odborná veřejnost. Velmi rychle absolvoval povinnou praxi v radioterapii (atestace I. stupně v r. 1982 a II. stupně v r. 1984) a klinické onkologii (atestace v r. 1988). Již jako samostatně pracující lékař se zapojil do pregraduální výuky studentů lékařské fakulty a posléze i do postgraduální výchovy onkologů. Stál u počátků systémové organizace onkologie v našich ze-

mích. Záhy pochopil význam známého úsloví „Publish or perish“ neboli „Publikuj, nebo zahyneš“. Napsal řadu odborných článků, recenzí, posudků i samostatných publikací. Velmi důležitým momentem jeho profesního rozvoje se stala pracovní stáž za hranicemi našeho státu (Velká Británie, 1991). Vrátil se obohacen nejen o profesní poznatky, ale i s přesvědčením, že zahraniční kontakty jsou nezbytností pro každého lékaře a jistou zárukou rozvoje oboru. Tak se stal patrně prvním Čechem, který se postavil za řečnický pult prestižní mezinárodní konference ASCO (USA, 1995). Byl jsem svědkem, jak se významný onkolog ze Švýcarska, aby nás ujistil, že má o nás povědomí, jednou zeptal: „A jak se má váš dr. Petruželka a proč nepřijel?“ Obhájení dizertační práce, docentura (1998) a následně udělení titulu profesora onkologie (v r. 2008) bylo téměř samozřejmostí. Do funkce přednosty Onkologické kliniky 1. LF UK a VFN v Praze byl uveden v roce 1999 a je jím dodnes.

Hovořit o jeho soukromém životě je nesmírně složité. Hlavním důvodem je skutečnost, že si své soukromí bedlivě střeží. Víme pouze, že rodina pro něj byla a neustále je na prvním místě. Má dvě dospělé dcery, z nichž jedna jde v jeho šlépějích. Rád cestuje. Minulý týden nebyl na klinice. Někteří říkali, že přednáší v New Orleans, jiní tvrdili, že je ve svých milovaných Hrusicích. Kdo ví? Stále sportuje – dříve hrál tenis, fotbal a basketbal, dnes především golf. Jaký má handicap, nevím; musíte se ho zeptat. Nejsem si ale jist, že vám sdělí pravdu. Konverzace s prof. Petruželkou totiž není jednoduchá. Nikdy nevíte, zda mluví vážně, nebo můžete pouze oceňovat jeho specifický humor. Příhod je celá řada. Poslední je z letošních Jihočeských onkologických dnů. Všichni v přednáškové síni, kterou se dočasně stala zámecká jízdárna, čekali na jeho vědecký příspěvek. Osobně jsem hrdý na svou schopnost předví-

dat budoucnost. Sázel jsem se se svými kolegy, že nepřijde a přednášet bude muset mladý lékař z kliniky, který neměl úplně jasno v tom, jak prezentovat profesorovy složité vize. Překvapení přišlo ve stanovený čas. Sázkou jsem prohrál, prof. Petruželka se dostavil.

Zcela jinak je to však na poli odborném. Vždy vás pozorně vyslechne, připustí vaše argumenty a sdělí svůj názor. Ten je vždy podložen rozsáhlými znalostmi a velkou zkušeností. Jeho rady jsou pak velmi dobré. Studentům medicíny jsem při jejich stážích opakovaně říkal: „Chcete-li dobrou radu, vyšší věk nebývá vždy zárukou. Spíše naopak.“ Prof. MUDr. Luboš Petruželka, CSc., je však výjimkou, která potvrzuje pravidlo a navzdory datu ve svém rodném listu je stále mlád.

Přeji mu, aby to tak zůstalo i nadále.

*doc. MUDr. Bohuslav Konopásek, CSc.
Onkologická klinika 1. LF UK a VFN
v Praze*